ធម្មកថា

របស់ព្រះតេជព្រះគុណបណ្ឌិតហុក-សាវណ្ណ វិភាគអំពីសាសនាមួយកំពុងឃោសនាបំបែកបំបាក់អ្នកកាន់ពុទ្ធសាសនាខ្មែរដែលជាសាសនារបស់រដ្ឋនៅកម្ពុជាថា បងប្អូនជឿនិងគោរពព្រះសង្ឃមានប្រយោជន៍អ្វី ព្រោះចាំតែទទួលអំណោយពីបងប្អូនផ្ទុយទៅវិញ បើជឿសាសនាខ្ញុំ បងប្អូននឹងបានទទួលអំណោយឧបត្ថម្ភជានិច្ច ។

web site: hoksavann.org

ថ្ងៃទី២៥ តុលា ២០០៥

យើងសូមធ្វើការវិភាគតាមសច្ចធម៌ នូវពាក្យបំបែកបំបាក់នេះ ដែលជាដំបូងពិនិត្យមើលហេតុផលនិងគោលបំណងនៃការផ្តល់អំណោយនៃសាសនានោះ ។ សាសនានោះមានគោលបំណងទាក់ទាញពុទ្ធសាសនិកជនខ្មែរ ឲ្យជឿសាសនារបស់ខ្លួន នៅពេលដែលពុទ្ធសាសនិកជនខ្មែរកំពុងស្ថិតនៅក្នុងភាពក្រីក្រ និងទន់ខ្សោយដោយបញ្ញាស្មារតី ។ ដើម្បីសំរេចបំណងនេះ សាសនានោះបានប្រើមធ្យោបាយផ្តល់អំណោយនិងមធ្យោបាយបង្រៀនភាសាបរទេសមួយ ដែលកំពុងពេញនិយមនៅប្រទេសកម្ពុជាដោយឥតគិតថ្លៃ ។ ជំនួយមានចំណងបែបនេះ ផ្ទុយពីទានក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ព្រោះទានក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាប្រកបដោយចាគចេតនា គឺការលះបង់សេចក្តីកំណាញ់ផ្លូវចិត្ត ឲ្យដោយចិត្តបរិសុទ្ធ គ្មានចង់បានអ្វីពីអ្នកដែលខ្លួនឲ្យនោះឡើយ ។ ចំពោះអំណោយដែលសាសនានោះបានផ្តល់ឲ្យដល់ពុទ្ធបរិស័ទខ្មែរទុកជាផ្លាក់សំរាប់ទាញជនជាតិខ្មែរឲ្យចូលកាន់សាសនាមួយទៀត ដោយឲ្យលះបង់ព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលជនជាតិខ្មែរច្រើនលើសលប់ ដែលគោរពនិងកំពុងកាន់សព្វថ្ងៃនេះ ។ និយាយម៉្យាងទៀត អំណោយរបស់សាសនានោះ ប្រៀបដូចជានុយសន្ទូច ដែលគេដាក់ត្រង់ផ្លៀងសន្ទូច ដើម្បីបញ្ឆោតត្រីឲ្យមកស៊ី រួចគេវាត់ឡើងសម្លាប់ត្រីធ្វើម្ហូប ។ យ៉ាងណាមិញ ការយកអំណោយបន្តិចបន្តួចមកចែកឲ្យប្រជាពលរដ្ឋ

ខ្មែរ ទុកជាអាវុធមួយសំរាប់សម្លាប់ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ។ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរខ្លះបាន ទទួលយកអំណោយនោះ តែនៅតែរក្សានូវឧត្តមគតិរបស់ខ្លួនដដែល គឺព្រះពុទ្ធសាសនា ។ សាសនានោះបានប្រើវិធីដូចគ្នានេះ ទៅលើជនជាតិភាគតិចនៅខេត្តមណ្ឌលគិរីនិងរតនគិរី រហូតប្រើដល់កុមារាកុមារីខ្មែរ ដែលជាវ័យពុំទាន់ចេះពិចារណារកការពិតនៅឡើយ ។ ទោះបីអំពើខ្លះ គេដឹងថាជាការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស ដូចជាគេបង្ខំក្មេងពុំទាន់ពេញវ័យឲ្យជឿជាដើម ក៏គេពុំកើតញញើតអ្វីឡើយ ព្រោះច្បាប់ខ្មែរ តុលាការខ្មែរធូរនិងពុករលួយ ។ នេះជាការប្រមាថមើលងាយរាជរដ្ឋាភិបាលនិងប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ហើយការផ្តល់អំណោយ ដែលខាងក្នុងបង្កប់ដោយពិសពុលនេះ ជាការសម្លាប់វប្បធម៌ខ្មែរ គឺព្រះពុទ្ធសាសនា ។ អំណោយទានឲ្យរស់ផ្លូវកាយ ប៉ុន្តែសម្លាប់មនោសញ្ចេតនាផ្លូវចិត្ត ។ ឯអំណោយនោះទៀតពុំមែនឲ្យរហូតទេ គ្រាន់តែចេះរៀបចំផ្ទេរពីអ្នកចាស់មកអ្នកថ្មី ហើយអ្នកចូលថ្មីនោះរឹងដៃរឹងជើង គេទាវិភាគទានឲ្យអ្នកថ្មីៗជាបន្តទៅទៀត ។ ជួនកាលអំណោយទានខ្លះដែលរៃអង្គាសពីនាយសមុទ្រថាយកមកជួយប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ជាផ្លូវមនុស្សធម៌ តែបែរជាយកមកសម្លាប់វប្បធម៌ខ្មែរទៅវិញ ។ នេះឯងហើយដែលគេហៅថា បើជឿសាសនាគេទៅ បងប្អូននឹងទទួលអំណោយឧបត្ថម្ភ ចំណែកព្រះសង្ឃព្រះពុទ្ធសាសនា គ្មានបានផ្តល់អ្វីជូនបងប្អូនទេ មានតែយកពីបងប្អូនទៅវិញ ។

ចំពោះព្រះសង្ឃព្រះពុទ្ធសាសនាដែលមានសីលបរិសុទ្ធត្រូវបានទទួលមត៌កគឺបច្ច័យ៤ ដែលពុទ្ធបរិស័ទប្រគេនដោយសទ្ធាជ្រះថ្លា មត៌កនោះបាលីហៅថាទាយជ្ជបរិភោគ ។ តើពុទ្ធបរិស័ទដែលប្រគេននោះបានផលប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ ? ហើយព្រះសង្ឃបានផ្តល់ជូនពុទ្ធបរិស័ទវិញយ៉ាងណាខ្លះ ? ធម្មតាចិត្តរបស់មនុស្សបុថុជ្ជនតែងប្រឡាក់ប្រឡូសដោយគ្រឿងសៅហ្មង មានលោភៈទោសៈមោហៈជាដើម ។ ព្រះពុទ្ធសំដែងថា លះលោភៈដោយការធ្វើទាន លះទោសៈដោយការរក្សាសីល លះមោហៈដោយសមាធិនិងវិបស្សនា ។ ហេតុដែលព្រះពុទ្ធបង្រៀនឲ្យមនុស្សលះអកុសលទាំងបីនេះ ព្រោះវានាំឲ្យមនុស្សសាងបាបកម្ម ។ ដូច្នេះយើងឃើញថា ការលះលោភៈដោយការធ្វើទាន ។ យ៉ាងណាមិញ ការធ្វើទានចំពោះព្រះសង្ឃរបស់ពុទ្ធបរិស័ទខ្មែរ ដើម្បីលះលោភចិត្ត ព្រោះព្រះសង្ឃជាអ្នកមានគុណធម៌ មានសីលធម៌ជាដើម ដែលអាចទាញទឹកចិត្តរបស់ពុទ្ធបរិស័ទខ្មែរ ឲ្យលះបង់មច្ឆរិយចិត្តនិងលោភចិត្ត ដែលជាអកុសលមានកម្រិតខ្ពស់ ។ ដូច្នេះបច្ច័យ៤ មានចីវរបច្ច័យជាដើម ដែលប្រគេនព្រះសង្ឃ ទុកជាឱសថសំរាប់ដុះខាត់គ្រឿងមន្ទិល គឺលោភៈចេញពីចិត្ត ។ ប្រៀបដូចសាប៊ូសំរាប់យកទៅដុះសំអាតរាងកាយឲ្យស្អាត ។ បច្ច័យ៤ជាហេតុបដិគ្គាហកៈ គឺព្រះសង្ឃជាហេតុដែលនាំឲ្យចិត្តលះអកុសល គឺលោភៈនេះជាផល ។ បុញ្ញាក្ខេត្ត ព្រះសង្ឃជាស្រែបុណ្យ ព្រោះព្រះសង្ឃជាអ្នកមានគុណធម៌ មានសីលគុណជាដើម ដែលពុទ្ធបរិស័ទបូជាទានរមែងបានផលអានិសង្សច្រើន ប្រៀបដូច

ស្រែមានជីរជាតិ ធ្វើឲ្យដំណាំដុះលូតលាស់ល្អ ។ ពុទ្ធបរិសុទ្ធដែលប្រគេនបច្ច័យ៤ ចំពោះព្រះសង្ឃដោយចិត្តជ្រះថ្លាដ៏បរិសុទ្ធ លះទេយ្យវត្ថុធ្វើទានដោយដាច់ខាតគ្មានចង់បានអ្វីពីព្រះសង្ឃវិញឡើយ ។

តើព្រះសង្ឃផ្ដល់អ្វីវិញដល់ពុទ្ធបរិស័ទ ?

ពុទ្ធបរិស័ទខ្មែរបានប្រគេនបច្ច័យ៤ ចំពោះព្រះសង្ឃជាអាមិសទាន ចំណែកព្រះសង្ឃវិញបានធ្វើទានចំពោះពុទ្ធបរិស័ទវិញដែរ ហៅថាធម្មទានប្រែថាទានធម៌ គឺការសំដែងធម៌ទេសនាពន្យល់ពុទ្ធបរិស័ទ អំពីបាបបុណ្យគុណទោសបង្ហាញហេតុដែលគួរធ្វើហេតុ ដែលពុំគួរធ្វើហេតុដែលនាំឲ្យមានសេចក្តីចំរើនហេតុ ដែលនាំឲ្យមានសេចក្តីវិនាសជាដើម ។ ការពន្យល់ប្រាប់មធ្យោបាយល្អមធ្យោបាយត្រូវ ដើម្បីឲ្យអ្នកស្តាប់យកទៅអនុវត្តដើម្បីសេចក្តីសុខចំរើនជាការប្រសើរជាងការធ្វើអ្វីទាំងអស់ ដូចពុទ្ធភាសិតថា សព្វទានំ ធម្មទានំ ជិនាតិ ប្រែថា ធម្មទានឈ្នះទានទាំងពួង ។ បានសេចក្តីថា ការប្រាប់មធ្យោបាយហេតុដែលនាំឲ្យបានសុខចំរើន ដែលហៅថាធម្មទានរមែងប្រសើរជាងការឲ្យទាំងពួង ដែលហៅថា អាមិសទាន ។ ប្រៀបដូចការឲ្យផ្លែស្វាយមួយបរិភោគតែ១ពេលក៏អស់ទៅ ប៉ុន្តែបើគេមិនឲ្យផ្លែស្វាយទេ គេឲ្យគ្រាប់ស្វាយយកទៅដាំ ហើយប្រាប់មធ្យោបាយដាំឲ្យមានផ្លែច្រើន លុះស្វាយដុះឡើងជាដើមបែកមែកចេញជាផ្លែបេះរាល់ឆ្នាំ ។ ដូច្នេះការប្រាប់មធ្យោបាយដែលហៅថាធម្មទាន ប្រសើរជាងការឲ្យវត្ថុផ្សេងៗដែលហៅថាអាមិសទាន ។ ពុទ្ធបរិស័ទដែលអាចប្រតិបត្តិត្រឹមត្រូវតាមព្រះពុទ្ធសាសនា ក៏ដោយសារបានស្តាប់ព្រះសង្ឃពន្យល់ប្រាប់តាមរយៈធម៌ទេសនានិងការបង្ហាត់បង្រៀន ។ បើនិយាយតាមផ្លូវអាណាចក្រព្រះសង្ឃទុកដូចគ្រូបង្រៀន ពុទ្ធបរិស័ទទុកជាកូនសិស្ស ឯការប្រគេនបច្ច័យ៤ដល់ព្រះសង្ឃ ទុកដូចជាការប្រគេនប្រាក់ខែដល់ព្រះសង្ឃ ។ តាមពិតព្រះសង្ឃទេសនាពន្យល់ពុទ្ធបរិស័ទ ដោយករុណាចិត្តគ្មានចង់បានអ្វីបីពុទ្ធបរិស័ទឡើយ ប៉ុន្តែពុទ្ធបរិស័ទបានប្រគេនបច្ច័យ៤ដល់ព្រះសង្ឃ ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាគ្មានការបង្ខិតបង្ខំឡើយ ។ សេចក្តីសុខចំរើនគ្រប់យ៉ាងស្ថិតនៅលើផ្លូវចិត្ត ដែលមានធម៌សន្តោសធម៌មេត្តាប្រកបដោយបញ្ញាស្មារតី ចេះវិនិច្ឆ័យត្រឹមត្រូវតាមហេតុការណ៍ ក្នុងដំណោះស្រាយបញ្ហាជីវិត ឯសម្ភារៈគ្រាន់តែជាគ្រឿងផ្សំប៉ុណ្ណោះ ។ ព្រះសង្ឃណែនាំពុទ្ធបរិស័ទឲ្យចេះរស់នៅក្នុងជីវិតស្ងប់ មិនប្រើធម៌ហឹង្សា មានមេត្តាករុណាចំពោះខ្លួនឯងចំពោះអ្នកនៅជុំវិញខ្លួននិងមនុស្សទូទៅ ។ ក្រៅពីផ្នែកវប្បធម៌ ព្រះសង្ឃបានជួយផ្នែកសង្គមកិច្ចរហូតព្រះអង្គដឹកនាំដោយផ្ទាល់ខ្លួនក្នុងការកសាងសាលារៀន មន្ទីរពេទ្យ ផ្លូវថ្នល់ជាដើម ។ ព្រះសង្ឃបានអប់រំកុមារខ្មែរដែលឥតទីពឹងមកស្នាក់នៅក្នុងវត្តឲ្យមានចំណេះចេះដឹងនិងសីលធម៌ឲ្យក្លាយទៅជាពលរដ្ឋល្អរបស់ជនជាតិកម្ពុជា ។ ក្រៅពីនោះ បើទេយ្យវត្ថុគេប្រគេនច្រើន ព្រះសង្ឃតែងយលទេយ្យវត្ថុទាំងនោះទៅចែកជូនអ្នកក្រកំសត់ទុរគតផងដែរ ។ ឱកាសខ្លះ ពេលមានភាពអាសន្ន ដូចជាទឹកលិច

ខ្យល់ព្យុះ ទុរភិក្សអត់បាយ ព្រះសង្ឃដើររៃអង្គាសប្រាក់កាសនិងសម្ភារៈយកទៅជួយអ្នកទទួលរងគ្រោះ ពីបាតុភូតធម្មជាតិទាំងនោះ ដោយករុណាចិត្ត គឺការអាណិតអាសូរ ។ ដូច្នេះបញ្ជាក់ថា ព្រះសង្ឃមិនត្រឹមតែធ្វើធម្មទានប្រាប់មធ្យោបាយល្អក្នុងបញ្ហាជីវិត ឲ្យរស់នៅសុខស្រួលក្នុងសង្គមនិងការរំលត់ទុក្ខក្នុងព្រះនិព្វានប៉ុណ្ណោះទេ សូម្បីវត្ថុសម្ភារៈក៏ព្រះសង្ឃជួយផ្តល់ដល់ពុទ្ធបរិស័ទដែរទៅ តាមពេលវេលានិងទៅតាមលទ្ធភាព ។

ដូចបានពោលមកហើយ ចម្លើយឆ្លើយតបទៅសាសនាមួយដែលគេឃោសនាថា សាសនាគេជួយបរិស័ទ ចំណែកព្រះសង្ឃព្រះពុទ្ធសាសនាយកវត្ថុផ្សេងពីបរិស័ទវិញ ។ តាមពិតវត្ថុដែលសាសនានោះជួយជាថ្នាំពិសពុល សំរាប់សម្លាប់ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរដែលជាអត្តសញ្ញាណជាតិ ។ ចំណែកព្រះសង្ឃដែលទទួលទេយ្យវត្ថុពីពុទ្ធបរិស័ទ សំរាប់ឲ្យព្រះសង្ឃរស់នៅដើម្បីបំពេញកិច្ចការក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាខាងផ្នែកពុទ្ធចក្រ ជួយពង្រឹងខាងផ្នែកអាណាចក្រ ដើរទៅទន្ទឹមគ្នាដើម្បីសេចក្តីសុខសាន្តនៃប្រទេសកម្ពុជាមាតុភូមិ ។ សាសនានោះភ្លេចខ្លួនថា វត្ថុផ្សេងៗដែលសា-សនានោះមាន តើបានមកពីណា ? មិនបានមកពីបរិស័ទរបស់ខ្លួនដូចតែគ្នាទេឬ ? ពុំមែនកើតមកពីព្រះជាម្ចាស់ផ្តល់ឲ្យឡើយ ។ ដូច្នេះពុទ្ធបរិស័ទខ្មែរក្នុងប្រទេសនិងក្រៅប្រទេស ត្រូវពង្រឹងជំហរក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ឲ្យបានរឹងមាំថែមទៀត កុំជឿការឃោសនាគ្មានសច្ចភាពរបស់សាសនានេះឡើយ ។